

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет гуманітарно-педагогічний

18 червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Психологія прийняття рішення**

Галузь знань С “Соціальні науки, журналістика та інформація”

Спеціальність С4 “Психологія”

Освітня програма “Психологія” (ОС “Магістр”)

Факультет гуманітарно-педагогічний

Розробник: професор кафедри психології, доктор психологічних наук, професор,
Олексій ПОЛУНІН

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни __ психологія прийняття рішення __
(до 1000 друкованих знаків)

Навчальна дисципліна знайомить студентів з основними підходами в психологічних дослідженнях прийняття рішення – з дескриптивним, нормативним та прескриптивним підходами. В курсі розглядаються концепції раціональної та нераціональної поведінки суб'єкта прийняття рішення; вивчаються основні психологічні моделі прийняття рішення, від прийняття рішення на основі швидких евристик до розгорнутої моделі, яка застосовується при рішеннях з підвищеною відповідальністю та потенційно значимими наслідками. Опановуються методи для експериментальних досліджень прийняття рішення; відбувається знайомство з основними феноменами, які спостерігаються при прийнятті рішення індивідом.

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, ступінь вищої освіти		
Освітній ступінь	«Магістр»	
Спеціальність	053 «Психологія»	
Освітньо-професійна програма	«Психологія»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	- (назва)	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	
Рік підготовки	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	15 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год.	10 год.
Лабораторні заняття	0 год.	0 год.
Самостійна робота	90 год.	100 год.
Індивідуальні завдання	0 год.	0 год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	2 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета – ознайомлення з дескриптивними, нормативними та прескриптивними підходами до вивчення прийняття рішення, вивчення основних психологічних моделей прийняття рішення,

опанування методів для експериментальних досліджень прийняття рішення; ознайомлення з основними феноменами, які спостерігаються при прийнятті рішення індивідом.

Перелік освітніх компонент, які передують вивченню навчальної дисципліни: методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності, диференційна психологія, етнопсихологія.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та/або практики.

СК2. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості.

СК3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН 2. Вміти організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПРН 7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Основи психології прийняття рішення												
Тема 1. Історія досліджень прийняття рішення	19	2	2			15	19	2	2			15
Тема 2. Нормативний, описовий та предписувальний підходи в дослідженнях прийняття рішення.	19	2	2			15	19	2	2			15
Тема 3. Базові категорії з когнітивної	22	4	4			14	22					22

психології прийняття рішення.												
Разом за змістовим модулем 1	60	8	8			44	60	4	4			52
Змістовий модуль 2. Психологічний вплив на прийняття рішення												
Тема 1. Основні моделі прийняття рішення	20	2	2			16	20	2	2			16
Тема 2. Психологічні модулятори прийняття рішення	20	2	2			16	20	2	2			16
Тема 3. Фреймінг рішення та фреймінг-ефект.	20	3	3			14	20	2	2			16
Разом за змістовим модулем 2	60	7	7			46	60	6	6			48
Усього годин	120	15	15			90	120	10	10			100

3. Темати лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія досліджень прийняття рішення	2
2	Нормативний, дескриптивний та прескриптивний підходи в дослідженнях прийняття рішення.	2
3	Базові категорії з когнітивної психології прийняття рішення.	4
4	Основні моделі прийняття рішення	2
5	Психологічні модулятори прийняття рішення	2
6	Фреймінг рішення та фреймінг-ефект.	3

4. Темати практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття рішення, вибору, оцінювання	2
2	Когнітивні витрати при прийнятті рішення	2
3	Способи подання прийняття рішення	2
4	Корисність і преференція при прийнятті рішення	2
5	Невизначеність та прийняття рішення в умовах невизначеності	2
6	Емоції як складова при прийнятті рішення	2
7	Підстави прийняття рішення	2
8	Практичне застосування психологічних моделей прийняття рішення	1

5. Темати самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин
1	Відраза до втрат як чинник прийняття рішення	9
2	Моделювання інтертемпорального рішення	9
3	Поняття ментального рахунку. Експериментальна демонстрація	9
4	Якоріння як вплив на оцінювання пропозиції	9
5	Соціальна дистанція як чинник оцінювання події (пропозиції)	9
6	Уникнення невизначеності. Експеримент Еллсберга та інші приклади	9
7	Теорія менеджменту терору та прийняття рішення особою	9
8	Перспективна теорія прийняття рішення	9
9	Моделювання споживчого рішення	9
10	Надвпевненість і прийняття рішення.	9

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- реферат
- екзамен

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій;
- метод командної роботи, мозкового штурму

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Основи психології прийняття рішення		
Практична 1. Поняття рішення, вибору, оцінювання	Знати базові категорії в дослідженнях з психології прийняття рішення	10
Практична 2. Когнітивні витрати при прийнятті рішення	Знати основи оцінювання когнітивних витрат при прийнятті рішення	10
Практична 3. Способи подання проблеми при прийнятті рішення	Знати та володіти різними способами подання проблеми при прийнятті рішення	10
Практична 4. Корисність і преференція при прийнятті рішення	Знати поняття корисності та підходи до обчислення преференцій при прийнятті рішення	10
Модульна контрольна робота 1.		60

Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Психологічний вплив на прийняття рішення		
Практична 1. Невизначеність та прийняття рішення в умовах невизначеності	Знати концепцію невизначеності та вміти її застосовувати як вплив на прийняття рішення	10
Практична 2. Емоції як складова при прийнятті рішення	Знати та вміти застосовувати емоції як чинник впливу на прийняття рішення	10
Практична 3. Підстави прийняття рішення	Вміти формулювати підстави для прийнятого рішення.	10
Практична 4. Практичне застосування психологічних моделей прийняття рішення	Знати моделі прийняття рішення та вміти їх застосовувати у відповідних ситуаціях	10
Модульна контрольна робота 2.		60
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1984>);

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Blackwell handbook of judgment and decision making / edited by Derek J. Koehler and Nigel Harvey. 1st ed., 2004 by Blackwell Publishing Ltd
2. Decision Making. Cognitive models and explanations / edited by Rob Ranyard, W.Ray Crozier and Ola Svenson. London: Routledge, 1997.

3. Simple heuristics that make us smart / Gerd Gigerenzer, Peter M. Todd, and the ABC Research Group. Oxford University Press paperback, 2001.

4. Кирхлер Э., Шрот А. Принятие решений в организациях / Пер. с нем. Х.: Изд-во Институт прикладной психологии «Гуманитарный центр», 2004. 160 с.

5. Канеман, Д. Мысленные швидке й повільне. К.: Наш Формат 2019.